

LANDSKRONA
STAD

Beslutas av: Stadsbyggnadsnämnden **Datum:** 2026-03-24

Dokumentet gäller för: Stadsbyggnadsförvaltningen

Dokumentansvarig: Bygglovsavdelningen

Revideras: Vid behov

Diarienummer: ADM 2025-000088

Beslut från nämnd – § 2026/19-SBN – 2026-03-24

Riktlinjer för utformning av mur, plank och altan

Riktlinje

Innehåll

Riktlinjer för utformning av mur, plank och altan	1
Innehåll	2
När krävs bygglov?	3
Mur och plank	3
Altan	4
Höjder som kan godkännas vid bygglovsprövningen	5
När kan höjdavvikelser godtas?	6
Exempel på när höjdavvikelser kan godkännas mot allmän plats	6
Höjder för att uppnå trafiksäkerhet	7
Utformning, anpassning och kulturhistoriska värden	8
Måste plank, murar eller altaner följa detaljplanen?	9
Exempel på ritningar som krävs vid ansökan	10
Lagrum	11

När krävs bygglov?

Bygglov krävs enligt Plan- och bygglagen för att uppföra murar, plank och altaner i vissa fall. De ska placeras och utformas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden. De ska också ha en yttre form och färg som är estetiskt tilltalande med god helhetsverkan.

Mur och plank

Höjden på murar och plank mäts från marken på utsidan av muren/planket till muren eller plankets täta ovansida. En enkel överliggare placerad fritt från den tätare delen räknas inte med i höjden. När bygglov krävs kan variera beroende på höjden av muren eller planket. **Det här gäller vid följande höjder:**

Upp till 1,20 meter

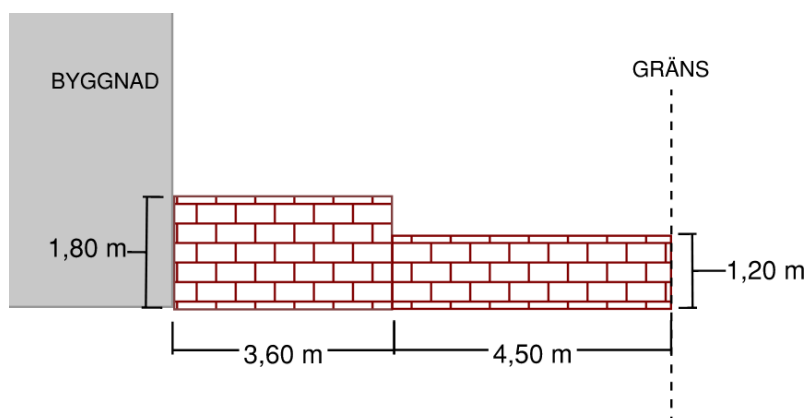
Inom detaljplan och samtidigt kulturmiljö krävs bygglov om muren eller planket byggs på allmän plats eftersom det påverkar områdets karaktär. Det är därför viktigt att du utformar det med hänsyn till kulturvärdena. En sådan anpassning kan exempelvis vara att måla ditt plank i en lämplig kulör.

Mellan 1,2 och 1,8 meter

Inom detaljplan och samtidigt kulturmiljö krävs bygglov.

Inom detaljplan krävs det bygglov om placeringen är längre än 3,6 meter från en byggnad.

Nära gräns krävs bygglov om placeringen är närmare gräns än 4,5 meter eller närmare än 30,0 meter från järnvägs mitt. Kan placeras närmare utan bygglov om grannen eller järnvägens infrastrukturförvaltare ger skriftligt medgivande. Gäller oavsett inom eller utanför detaljplan och områdesbestämmelser.

Illustrationen ovan visar mur/plank som inte kräver bygglov och inte grannens medgivande.

Över 1,8 meter

Inom detaljplan krävs bygglov.

Nära gräns och utanför detaljplan krävs bygglov om placeringen är närmare gräns än 4,5 meter eller närmare än 30,0 meter från järnvägs mitt. Kan placeras närmare utan bygglov om grannen eller järnvägens infrastrukturförvaltare ger skriftligt medgivande.

Spaljé

En spaljé som har 80% luft, dvs. maximalt 20% material kräver inte bygglov. Konstruktionen ska vara gles och mellanrummen jämnt fördelade. Får inte placeras så att den hindrar sikten vid utfarter och korsningar.

Nätstängsel

Kräver inte bygglov eftersom konstruktionen är gles.

Altan

Altanen mäts från marken upp till altangolvets ovansida. Om altanen har ett tätt plank som räcke så gäller mät reglerna som för mur och plank. Man mäter då höjden av altanen och planket tillsammans. Oavsett höjd så kan en altan kräva bygglov som fasadändring inom och utom detaljplanerat område om altanen placeras mot en byggnad som är särskilt värdefull. Altaner placerade uppe på byggnadsverk mäts från marken. Det betyder att en altan ovanpå en byggnad nästan alltid kräver bygglov.

När bygglov krävs kan variera beroende på höjden av altanen. **Det här gäller vid följande höjder:**

Upp till 1,2 meter

Inom detaljplan och samtidigt kulturmiljö krävs bygglov.

Mellan 1,2 och 1,8 meter

Inom detaljplan och samtidigt kulturmiljö krävs bygglov.

Inom detaljplan och utanför kulturmiljö krävs det bygglov om placeringen är längre än 3,6 meter från en byggnad.

Över 1,8 meter

Inom detaljplan krävs bygglov.

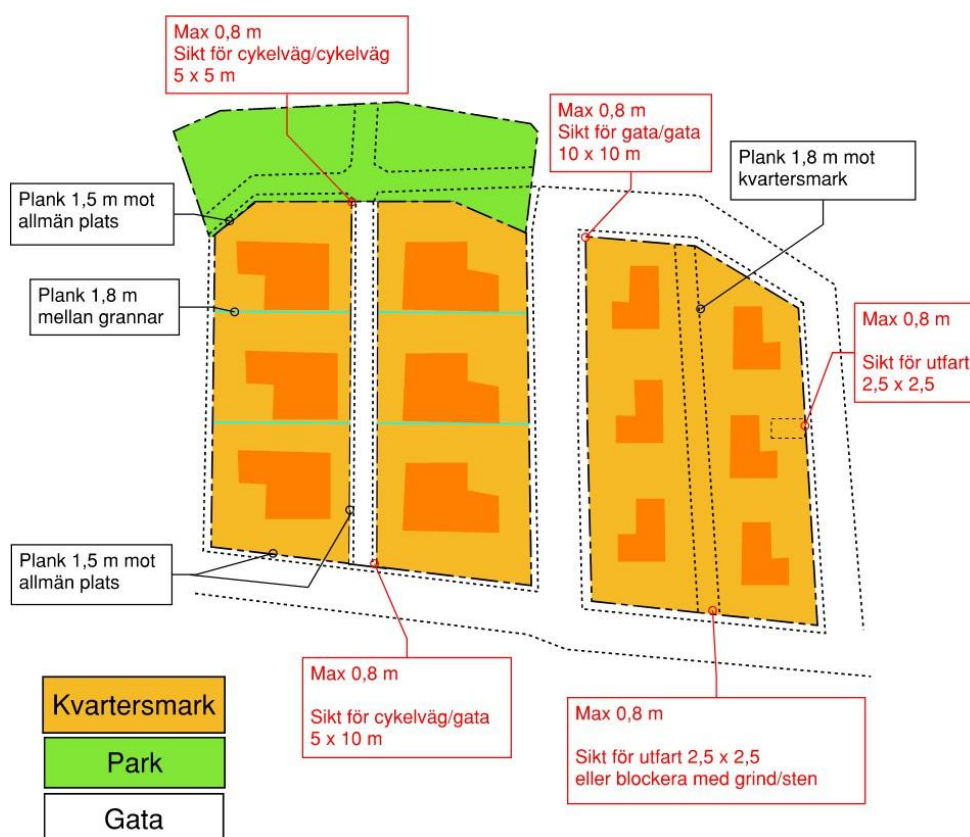
Viktigt att tänka på

Om ytan av altaner på tomten blir mer än **50 kvadratmeter sammanlagt** och är inom ett område med detaljplan eller områdesbestämmelser så ska altanernas placering och utformning följa bestämmelserna som står i detaljplanen och

områdesbestämmelserna. Det betyder att du behöver vara uppmärksam på om det finns mark som inte får lov att bebyggas enligt bestämmelserna.

Höjder som kan godkännas vid bygglovsprövningen

- **Inom sikttriangeln vid korsningar och utfarter** får höjden vara högst **0,80 meter**. En väg på privat mark som ansluter till en kommunal gata räknas som en utfart. Om utfarten stängs av på den privata marken, till exempel med en grind eller en stor sten, gäller inte kravet på fri sikt.
- Om plank eller mur placeras **mot** gata, park, gång- och cykelväg, grönområde eller annan **allmän plats** får bygglov ges för en höjd på **högst 1,50 meter**. Vid korsningar och utfarter måste man ta hänsyn till trafiksäkerheten.
- Om plank eller mur placeras mellan grannar och inom privat mark får bygglov ges för en höjd på **högst 1,80 meter**. I vissa fall kan en högre höjd godkännas, om båda grannarna är överens och om det passar in i området och gatubilden.

När kan höjdavvikelser godtas?

Behovet av högre insynsskydd kan anses vara befogat i vissa fall. Inom vissa äldre stadsdelar med kulturhistoriska värden kan en högre höjd accepteras om det är typiskt för platsen. Inom dessa områden görs en bedömning om höjder i varje enskilt fall.

Exempel på när höjdavvikelser kan godkännas mot allmän plats

Tänk på att god sikt fortfarande ska beaktas.

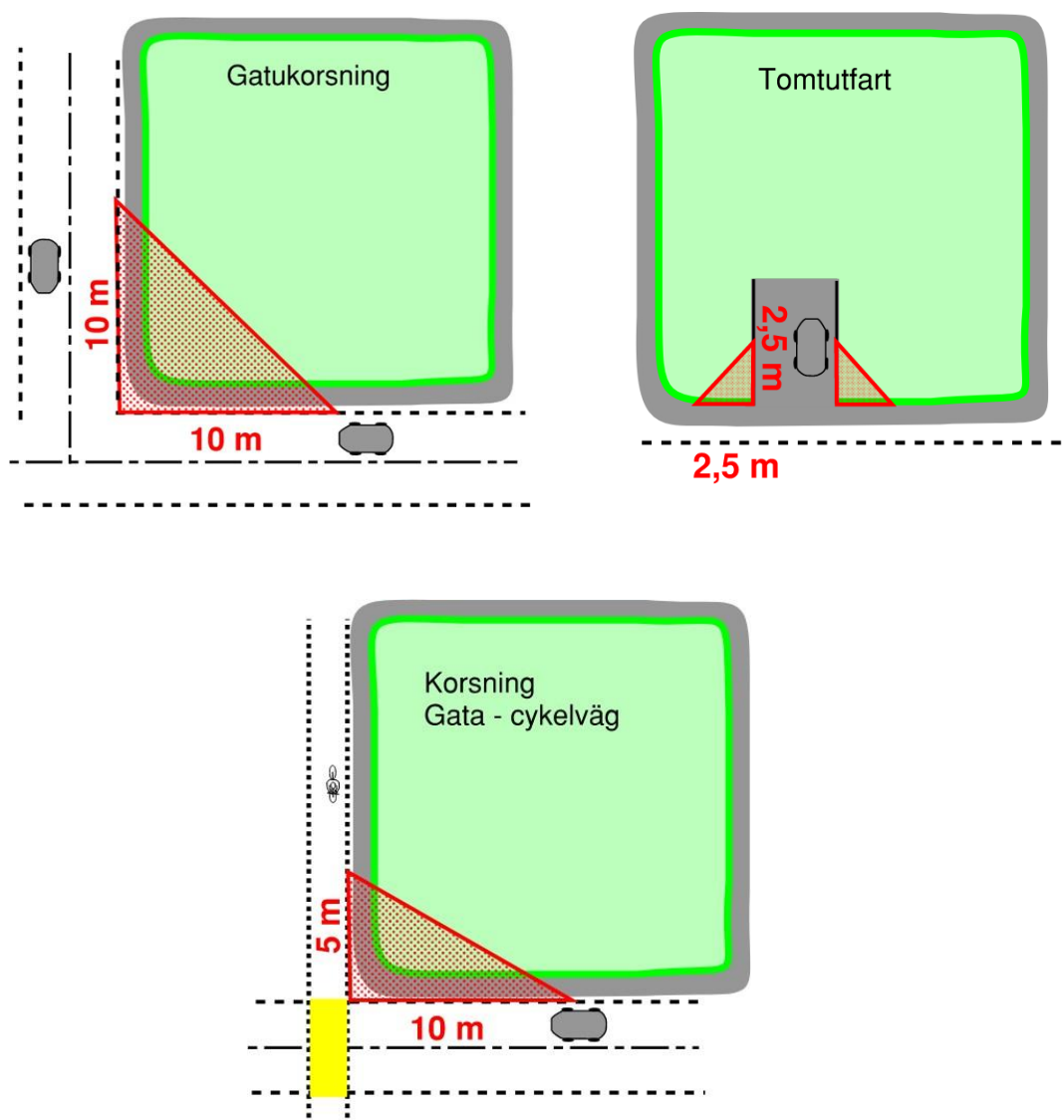
- Om fastigheten konstant utsätts för ljuskäglor från bilar/bussar/båtar.
- Bullerplank där bullervärdena är dokumenterat höga.
- Vid en aktiv busshållplats.
- När fastigheten ligger intill en större parkeringsplats.
- Där det finns en väl trafikerad gång- och cykelväg.

Höjder för att uppnå trafiksäkerhet

Vid gatukorsningar, där gata möter cykelväg och vid in- och utfarter kan murar, plank och staket göra det svårare att se. Det kan påverka trafiksäkerheten.

Inom det som kallas sikttriangel (se illustrationerna) får mur, plank och staket vara högst 0,80 meter höga. Samma höjd gäller för häckar och annan växtlighet.

Höjden 0,80 meter kommer från Trafikverkets regler i VGU (Vägar och gators utformning). **Sikten mäts från vägbanans kant på hörntomter och från fastighetsgränsen vid in- och utfart**

Utformning, anpassning och kulturhistoriska värden

Enligt Plan- och bygglagen ska murar och plank anpassas till platsen där de byggs. De ska se bra ut och passa in i omgivningen.

Plank och murar ska också passa husens arkitektur och den stil som är typisk för området.

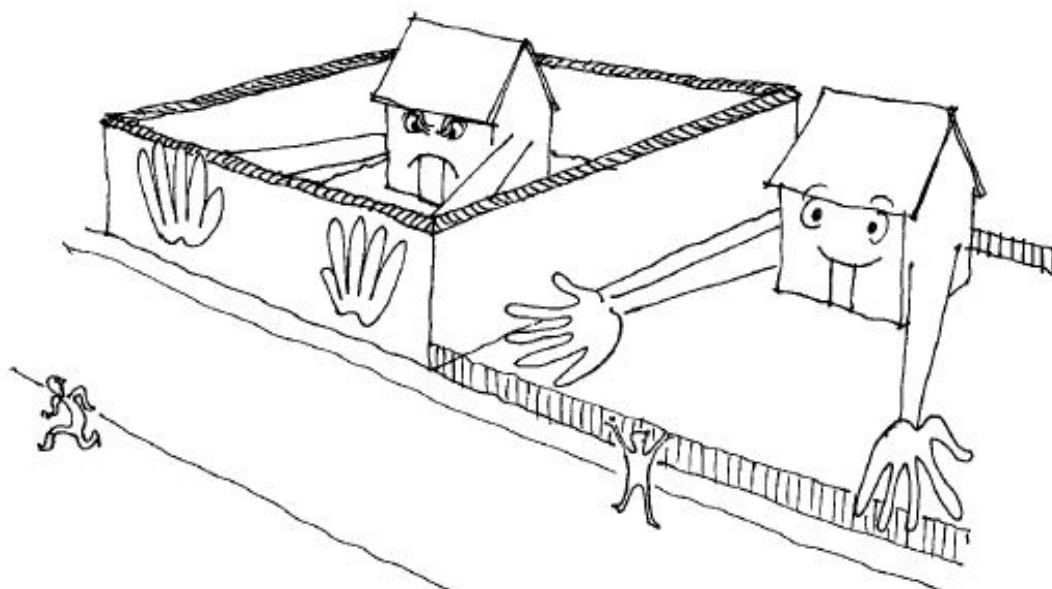
I områden med kulturhistoriskt värde kan det finnas särskilda krav på hur murar och plank får se ut. Det bedöms från fall till fall.

För att se färdiga och välgjorda ut ska plank inom tätorten i Landskrona täckmålås.

Avgränsning för Landskrona tätort.

Murar och plank som placeras mot gator och cykel- och gångvägar kan skapa en känsla av otrygghet för dem som rör sig där. Det är därför viktigt att försöka undvika att hela kvarter och områden blir inhägnade med höga plank och murar. Tänk på att den finaste sidan av ett plank eller en mur ska alltid vara vänd mot grannen, gatan eller parkområdet.

Måste plank, murar eller altaner följa detaljplanen?

Vad som får byggas på en tomt och var det ska placeras bestäms i detaljplanen för området. I många detaljplaner står det att en del av tomten inte får bebyggas. Till exempel får man ofta inte bygga något på förgårdsmarken närmast gatan.

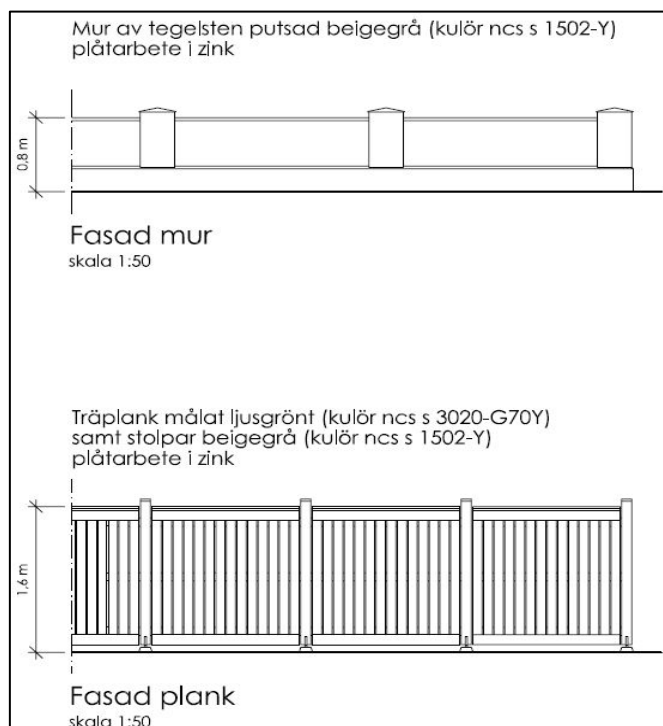
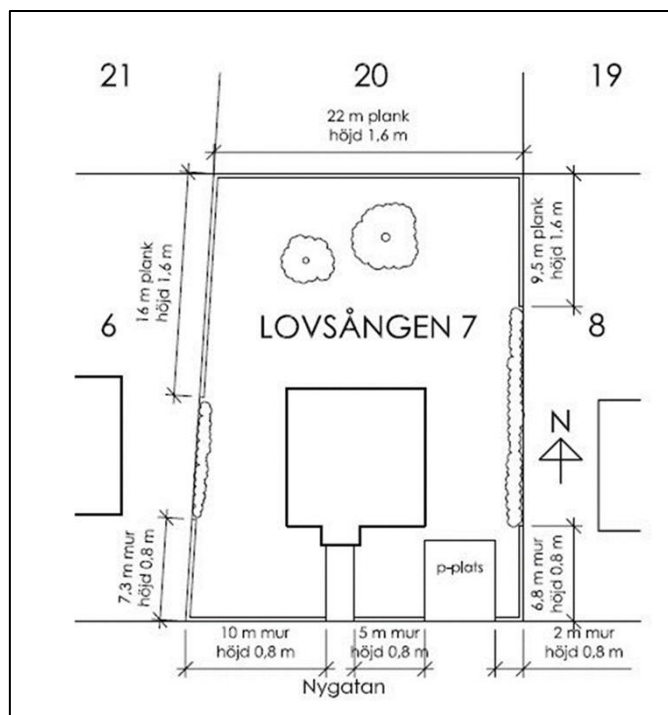
En mur, ett plank eller en altan räknas in i det här sammanhanget när de kräver bygglov. Därför måste du kontrollera om muren, planket eller altanen passar in i detaljplanens regler. Om de placeras inom ett område som inte får bebyggas blir det en liten avvikelse och då ska alla rågrannar höras innan beslut kan fattas.

Om en mur eller ett plank får uppföras utan bygglov så behöver de inte följa detaljplanen, men de får inte strida mot höjdbestämmelser för trafiksäkerhet.

Altaner som får uppföras utan bygglov får strida mot detaljplanen, men den sammanlagda ytan av altaner på tomten ska då inte överskrida 50 kvadratmeter.

Diskutera alltid med dina grannar så tidigt som möjligt och ta tillvara gemensamma önskemål.

Exempel på ritningar som krävs vid ansökan

Situationsplan och fasadritningar

Källa: En del av bilderna är hämtade från Malmö stads riktlinjer för plank och mur-policy.

Lagrum

Bygglov för murar, plank och altaner

9 kap. 19 § Det krävs bygglov för att utomhus uppföra, flytta eller utöka en mur, ett plank eller en altan i ett område som omfattas av en detaljplan, om anläggningen

1. får en höjd över marken som överstiger 1,8 meter och placeras inom 3,6 meter från en byggnad, eller
2. får en höjd över marken som överstiger 1,2 meter och inte placeras inom 3,6 meter från en byggnad. *Lag (2025:974).*

9 kap. 20 § Trots 19 § krävs det inte bygglov för en mur eller ett plank som omfattas av ett undantag från krav på bygglov i vägplan enligt väglagen (1971:948) eller järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg. *Lag (2025:974).*

9 kap. 21 § Även om bygglov inte krävs enligt 19 och 20 §§ kan bygglov krävas enligt 34 och 35 §§ eller 38 §. *Lag (2025:974).*

Bygglov nära gräns eller järnväg

9 kap. 34 § Det krävs bygglov närmare gränsen än 4,5 meter eller inom ett område närmare än 30,0 meter från ett järnvägsspårs mitt för åtgärder som inte omfattas av krav på lov enligt andra bestämmelser i detta kapitel, om åtgärden är

1. nybyggnad eller tillbyggnad av en byggnad,
2. en sådan annan ändring av en byggnad som avses i 16 §,
3. att uppföra, flytta eller utöka en mur eller ett plank som är högre än 1,2 meter över marken, eller
4. att anlägga, uppföra, flytta eller väsentligt ändra en idrottsanläggning, ett upplag, en materialgård eller en fast förvaringsanläggning. *Lag (2025:974).*

9 kap. 35 § Trots 34 § krävs det inte bygglov om

1. åtgärden avser en ekonomibyggnad i ett område som inte omfattas av en detaljplan,
2. anläggningen enligt 20 §, 25 § 2 eller 26 § inte omfattas av krav på bygglov, eller
3. de grannar som berörs av åtgärden skriftligen har medgett åtgärden och
 - a) inte strider mot en detaljplan eller områdesbestämmelser, eller
 - b) är en sådan åtgärd som får strida mot en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt 10 kap. 2 a §.

Vid en åtgärd intill en allmän plats eller järnväg ska grannen anses ha medgett åtgärden enligt första stycket 3, om medgivandet har lämnats av huvudmannen

för den allmänna platsen eller av järnvägens infrastrukturförvaltare.

Lag (2025:974).

Bygglov för särskilt värdefulla anläggningar eller i särskilt värdefulla områden

9 kap. 38 § Det krävs bygglov för

1. att utomhus flytta eller väsentligt ändra en annan anläggning än en byggnad, om anläggningen omfattas av bestämmelser om skydd för särskilda värden i en detaljplan enligt 4 kap. 16 § 3 eller i områdesbestämmelser enligt 4 kap. 42 § andra stycket, eller

2. en åtgärd som avses i 19-31 §§ men som enligt de bestämmelserna inte kräver bygglov på grund av anläggningens storlek eller på grund av undantag i 20, 23, 26 eller 29 §, och för att sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller en ljusanordning, om

a) åtgärden avser en särskilt värdefull anläggning enligt 8 kap. 13 § andra stycket 1 som inte omfattas av sådana bestämmelser som avses i 1, eller

b) åtgärden vidtas inom en allmän plats eller ett bebyggelseområde som är ett sådant särskilt värdefullt område som avses i 8 kap. 13 § andra stycket 3 eller 4 och påverkar områdets karaktär eller byggnadsverkets yttre karaktärsdrag.

Lag (2025:974).

Genomförandet av bygg-, rivnings- och markåtgärder

10 kap. 2 a § Trots 2 § 2 får en åtgärd strida mot en detaljplan eller områdesbestämmelser, förutom sådana bestämmelser om skyddsåtgärder som avses i 4 kap. 12 § 1 eller 42 § första stycket 4 b, om åtgärden är

1. nybyggnad av

a) en komplementbyggnad till ett en- eller tvåbostadshus, eller

b) ett komplementbostadshus,

2. tillbyggnad av

a) ett en- eller tvåbostadshus,

b) en komplementbyggnad till ett en- eller tvåbostadshus, eller

c) ett komplementbostadshus,

3. inredning av ytterligare en bostad i ett enbostadshus,

4. uppförande, flytt eller utökning av en mur eller ett plank, eller

5. uppförande, flytt eller utökning av en altan som tillsammans med övriga altaner på tomten inte upptar en markyta som är större än 50,0 kvadratmeter. *Lag (2025:974).*